

2023-2024 EĞİTİM- ÖĞRETİM YILI TÜRKÇENİN MATEMATİĞİ ANADOLU LİSESİ 12. SINIF
TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT DERSİ I. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI SORULARI

ADI SOYADI:	SINIF:	NO:	NOTU:
-------------	--------	-----	-------

BİR YOLCUYA

Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.

Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bu tümsek Anadolu'nda,
İstiklal uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.

***Yukarıdaki şiir ile ilgili olarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1- Şiirin Cumhuriyet Döneminde hangi anlayış çevresinde yazıldığını belirtiniz. Bu dönem şiirinin genel özelliklerinden dördünü yazınız.(10p)

2-Şiirin birinci dördüğüne kafiye şemasını yazarak kafiye ve redif bakımından inceleyiniz.(15p)

3- Şiirin temasını, nazım biçimini ve ölçüsünü yazınız.(15p)

4-Verilen sanatçıların bağlı oldukları şiir anlayışını yazınız. (10p)

Necip Fazıl Kısakürek -
Cahit Sıtkı Tarancı -
Nazım Hikmet Ran -
Arif Nihat Asya -
Orhan Veli Kanık –

5-“Millî Mücadele'nin heyecanlı yıllarında, (1901-1962) millî duyguları derinden yaşaması, hayatta asla feda edilemeyecek değerleri tanınması onun sadece şiirlerine değil, roman ve hikâyelerine hatta denemelerine derinden tesir etmiştir. Zaman, ruh ve aşk kavramlarının zengin imajlarla işlendiği şiirlerini yazmakta son derece titiz davranmıştır. Öğrencisi olduğu Yahya Kemal'e hayranlığına rağmen belki de onun taklitçisi durumuna düşmemek için tarih atmosferini şiirinden uzak tutmuşsa da yine en çok, “Bursa'da Zaman” şiiriyle tanınır. Zamanı, geçmiş, yaşanan an ve geleceğin birlikte idrak edildiği bir bütün hâlinde görür. Başlangıçta heceyi kullanmasına rağmen, sonraları serbest şiire geçmiştir. Folklordan daima uzak durmuştur. Yahya Kemal ve Valery'den aldığı “mükemmellik ”anlayışına ulaşma çabasında rüya ve masaldan hareketle duygu ve düşüncelerini “ses” hâline getirir. Varlığın sınırlarını sembollerle anlatır.”

a) Paragrafta tanıtılan sanatçı kimdir?.....(5p)

“Çağdaş Mayakovski’den etkilenerek sahip olduğu dünya görüşünü konu alan şiirler yazan sanatçı, Türk Edebiyatında “Toplumcu Şiir” akımının öncülüğünü yapmıştır. “835 Satır” adlı şiir kitabıyla döneme damgasını vurmuştur.”

b)Paragrafta sözü edilen sanatçı kimdir?.....(5p)

6-“Önce baygın bir iniltiydi yamaçtan duyulan,
Sonra bir gölge belirmişti kuş uçmaz yoldan:
Köyümün titreterek bağı yanık toprağını
İnliyor, baktım, uzaktan görünen bir kağıt...”

Şiirdeki ses olaylarını bularak kelimeler üzerinde gösteriniz.(10p)

7-Aşağıdaki cümlelerde bulunan yazım yanlışlarını bularak doğrularını yazınız.(10p)

“Bugün sinemaya gidelim, yarında size geliriz.O kadar çok çalıştı ki havanın karardığını farketmedi. Kuşkonmaz, saksıda yetiştirilen, uzun saplı, ince ve küçük yapraklı bir süs bitgisidir.Tartışmacı, öne sürdüğü savın doğruluğunu kanıtlıyamadı.Sanat yaşamı boyunca yapıtlarında çağdaş sanat akımlarını göz ardı etmeyen bir sanatçıydı.”

8- Aşağıdaki parçada parantezle belirtilen yerlere, noktalama işaretlerini yerleştiriniz.(10p)

Bir kentin renkleri olabilir mi() Çocukluğumu geçirdiğim İstanbul’un, rüyalarım bile giren renkleri vardı () Mesela evlerin yakut kırmızısı, zebercet yeşili, gece mavisi, kehribar sarısı kapıları hiç çıkmaz aklımdan. Çocukken hepsini hayran hayran izler () defterime resimlerini çizerdim. Şimdi gökdelenlerin karanlık camlarının renkleri süslüyor şehri. Ben de o korkunç binaları her gördüğümde içimden haykırıyorum () Çocukluğumun renkleri, geri dönün ()

9- “Bir yazar şöyle diyor: “Sözcüklerin dediğini anlıyorum, bütün özelliklerini biliyorum, hepsinin tadına varıyorum; ama onları yan yana getirirken yeni çağrışımlar yaratamıyorum.”

a)Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak isteneni bir cümleyle yazınız.(5p)

“Yazmaya yeni başlayanlara, bu alanda yeterli deneyim kazanmamış olanlara bir önerim var: Önce Türkçenin kurallarını tanıyın, inceliklerini öğrenin, daha sonra dil oyunlarına başlayın. Düz yolda yürüme becerisini kazanmadan ip cambazlığına özenirseniz, vay halinize.”

b) Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak isteneni bir cümleyle yazınız.(5p)